

7. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

W WIOŚ we Wrocławiu funkcjonują cztery laboratoria, zlokalizowane we Wrocławiu i w Delegaturach WIOŚ: Jeleniej Górze, Legnicy i Wałbrzychu. Wykonują one badania i pomiary na potrzeby monitoringu środowiska, działalności kontrolnej, w przypadku wystąpienia poważnych awarii oraz dla klientów zewnętrznych.

Podstawowym zadaniem laboratoriów WIOŚ jest zapewnienie wysokiej jakości i wiarygodności wyników badań. Aby osiągnąć ten cel laboratoria WIOŚ we Wrocławiu wdrożyły system zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025, który został potwierdzony certyfikatem akredytacji wydanym przez Polskie Centrum Akredytacji. Zgodnie z jego wymaganiami, aby potwierdzić wiarygodność wyniku, akredytowane laboratorium musi między innymi zapewnić zachowanie spójności pomiarowej oraz wdrożyć określone działania związane z zapewnieniem jakości wyników badań.

Spójność pomiarowa to termin stosowany w metrologii, określający powiązanie wyniku pomiaru lub wzorca jednostki miary z przyjętymi układami odniesienia przez nieprzerwany łańcuch porównań, co umożliwia porównywanie wyników pomiarów wykonywanych w różnych laboratoriach. Laboratoria WIOŚ we Wrocławiu zapewniają spójność pomiarową poprzez:

- okresowe wzorcowania zewnętrzne wyposażenia mającego wpływ na dokładność i miarodajność wyników. Wzorcowania te wykonywane są przez Główny Urząd Miar lub akredytowane laboratoria wzorcujące;
- wzorcowanie/kalibrację wyposażenia pomiarowego laboratorium w ramach metody badawczej wykonanej przy zastosowaniu właściwych dla danej metody wzorców odniesienia;
- stosowanie w badaniach mikrobiologicznych szczepów odniesienia pochodzących z uznanych kolekcji kultur.

Zapewnienie jakości wyników badań laboratoria WIOŚ realizują za pomocą:

- wewnętrznego sterowania jakością badań poprzez wykonywanie badań próbek ślepych, wzorcowych i próbek powtórzonych, prowadzenie kart kontrolnych, powtórne badanie przechowywanych obiektów (próbki archiwalne), regularne stosowanie certyfikowanych materiałów odniesienia, powtarzanie badań z wykorzystaniem innych metod, wykonywanie badań w próbkach kontrolnych, sprawdzanie korelacji wyników badań, prowadzenie walidacji stosowanych metod,
- zewnętrznego sterowania jakością badań poprzez systematyczny udział w programach badań biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych.

Celem przeprowadzenia badań biegłości jest sprawdzenie możliwości i kompetencji technicznych laboratoriów w zakresie badań i pomiarów. Wybór odpowiedniego programu badań biegłości uzależniony jest od: dziedziny badań, metod badawczych oraz zakresów próbek standardowo wykorzystywanych w laboratoriach WIOŚ.

W 2011 r. laboratoria WIOŚ we Wrocławiu wzięły udział, uzyskując wyniki zadowalające, w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych organizowanych między innymi przez:

- Zakład Chemii Analitycznej Instytut Chemii i Technologii Nieorganicznej Politechniki Krakowskiej,
- Centrum Badań Ekologicznych PAN, Dziekanów Leśny,
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN, Zabrze,
- Zakład Akustyki Środowiska w Instytucie Ochrony Środowiska,
- CE2 Centrum Edukacji,
- Gdańską Fundację Wody.

W czterech laboratoriach WIOŚ we Wrocławiu został ustanowiony jednolity system zarządzania, który uzyskał pozytywną ocenę Polskiego Centrum Akredytacji w lipcu 2009 r. Od tego roku laboratoria WIOŚ we Wrocławiu kontynuują akredytację pod jednym znakiem AB 075. Planuje się także połączenie laboratoriów WIOŚ we Wrocławiu w jedną strukturę organizacyjną, co pozwoli zwiększyć efektywność zarządzania oraz obniżyć koszty działalności laboratoryjnej.

Fot. 7.1. Automatyczny pobornik do ścieków
(fot. Marek Hostyński)

Fot. 7.2. Urządzenie do destylacji azotu Kjeldahla
(fot. Marek Hostyński)

